

С. І. Киреєв

Валовий випуск

ВАЛОВИЙ ВИПУСК – сумарна вартість товарів і послуг, які є результатом виробничої діяльності економічних одиниць-резидентів у звітному періоді. У міжнар. практиці В. в. є вихід. базою для розрахунку валової доданої вартості та ін. показників, а точність його розрахунку – необхід. передумовою точності та повноти розрахунку валової доданої вартості та ін. результатив. індикаторів. Це пов'язано з тим, що на заг. обсяг випуску впливає його складова – проміжне споживання, яке відображає вартість витрат праці на виробництво товарів і послуг. В. в. включає випуск продуктів, надання ринк. (окрім умовно нарах. продукції банків) та неринк. послуг, а також непрямо виміряні послуги фінанс. посередництва і оцінюється у поточ. цінах (випуск послуг враховується на момент їх надання) на підставі даних про вартість реалізов. продукції та незаверш. виробництва, а також змін запасів готової продукції. Моментом обліку продажів є час, коли право власності на товари переходить від виробника (продавця) до споживача (покупця), або момент надання послуги.

На практиці В. в. нац. економіки визначається як сума В. в. галузей виробництва товарів і послуг, кожна з яких має свої специфічні особливості у методології розрахунку, які залежать від технол. і організац. принципів їх функціонування. В. в. промисловості включає у себе В. в. пром. підприємств та пром. підрозділів підприємств ін. галузей економіки, а також продукцію пром. видів домашніх госп-в; с. господарства – вартість продукції рослинництва і тваринництва, а також наданих с. госп-ву ринк. і неринк. послуг; будівництва – вартість робіт з нового будівництва, реконструкції та розширення діючих осн. фондів; транспорту – послуги, надані підприємствами транспорту, а також транспорт. підрозділами підприємств ін. галузей економіки; зв'язку – послуги пошти, телефону, телеграфу, радіо і телебачення. В. в. торгівлі розраховується окремо по роздріб. і оптовій (включає також зовн.-торг. організації та організації кінопрокату) торговлях. Послуги, які надаються у домашніх господарствах для власного споживання (приготування їжі, прибирання, догляд за дітьми тощо), не відображаються у нац. рахунках, проте якщо вони надаються на плат. основі – реєструються як випуск. До випуску житл. господарства (сектору домашніх госп-в) входять доходи громадян від здачі житла в оренду, а також умовно обчислені доходи населення від проживання у влас. будинках. Випуск першого

виду цих послуг розраховується за даними про оподаткування, другого – умовно, на основі витрат на утримання житла. Продукцію НБУ визначають на основі поточ. витрат, комерц. банків – як суму різниці між одержаними і сплаченими відсотками по наданих кредитах, позиках, депозитах та вартості наданих допоміж. фінанс. послуг (комісійних, інкасації виручки тощо). Різниця між одержаними та сплаченими відсотками водночас є нерозподіленою між секторами та галузями економіки оплатою послуг фінанс. посередників і відноситься до одиниць, що одержують і надають у позику фінанс. ресурси. Випуск страхових послуг визначають як різницю між страховими платежами (преміями) з урахуванням доходів від інвестування тех. резервів страхування – з одного боку, та страховими відшкодуваннями і зміною тех. резервів страхування – з іншого.

Рекомендована література

1. Дорнбуш Р., Фішер С. Макроекономіка / Пер. з англ. К., 1996;
2. Національні рахунки України за 1990 – 2000 роки: Статист. зб. К., 2002;
3. Національні рахунки України за 2003 рік: Статист. зб. К., 2005.

Бібліографічний опис:

Валовий випуск / С. І. Киреєв // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-33000>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).